

Giải quyết tranh chấp thương mại bằng hòa giải ở Việt Nam: Một số vấn đề pháp lý cần quan tâm¹

Phan Thị Thanh Thủy*

Khoa Luật, ĐHQGHN, 144 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam

Nhận ngày 11 tháng 4 năm 2016

Chỉnh sửa ngày 26 tháng 5 năm 2016; Chấp nhận đăng ngày 15 tháng 6 năm 2016

Tóm tắt: Hòa giải là thương mại một phương thức giải quyết tranh chấp thay thế hiện đang được công nhận và áp dụng hiệu quả để giải quyết các tranh chấp tư, bao gồm tranh chấp thương mại ở rất nhiều nước trên thế giới và trong khu vực châu Á. Tuy nhiên ở Việt Nam, hòa giải chưa được nhiều người biết tới. Bài báo tập trung vào phân tích những trở ngại pháp lý cần phải được quan tâm giải quyết để hòa giải trở nên thiết thực và hiệu quả ở nước ta.

Từ khóa: Hòa giải, trung gian, giải quyết tranh chấp thay thế, tranh chấp thương mại, Việt Nam.

1. Đặt vấn đề

Hòa giải là một phương thức giải quyết tranh chấp thay thế (*Alternative Dispute Resolution - ADR*) đang được áp dụng khá phổ biến ở nhiều quốc gia trên thế giới. Trong luật pháp của nhiều quốc gia cũng như trong các điều ước quốc tế, hòa giải được chính thức công nhận là một phương thức, một công cụ giải quyết tranh chấp, đặc biệt là tranh chấp thương mại. Ở Việt Nam, Nghị quyết 49-NQ/TW ngày 2/6/2005 của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020 đã khẳng định chủ trương nỗ lực cải cách trong hoạt động xét xử và giải quyết các tranh chấp, trong đó “*Khuyến khích việc giải quyết một số tranh chấp thông qua thương lượng, hòa giải, trọng tài; tòa án hỗ trợ bằng quyết định công nhận việc giải quyết đó*”. Tiếp nhận tinh thần của Nghị quyết 49 một loạt các văn bản luật có liên quan của nước ta đều có các quy định mang tính nguyên tắc về việc áp dụng hòa giải để giải quyết tranh chấp thương mại. Năm 2012, Bộ Tư pháp cũng đã được Chính phủ giao nhiệm vụ xây dựng một chế định pháp luật dưới hình thức nghị định về hòa giải thương mại. Tuy nhiên từ đó đến nay, do nhiều nguyên nhân, nghị định này vẫn chưa được ban hành. Hoạt động hòa giải nói chung và hòa giải thương mại nói riêng ở Việt Nam cũng chưa có nhiều tiến triển trên thực tế. Bài viết này tập trung vào những vướng mắc về mặt pháp lý đang là trở ngại chính cho việc ban hành và đưa vào thực hiện nghị định về hòa giải thương mại.

---

*ĐT.: 84-983807028

Email: phanthuy.law@gmail.com

¹ Bài viết này được thực hiện trong khuôn khổ đề tài cấp ĐHQGHN (VNU), mã số QG.16.63 “Hoàn thiện thể chế pháp luật kinh doanh Việt Nam để hội nhập cộng đồng kinh tế ASEAN” từ tháng 1/2016 đến tháng 1/2018 do TS. Phan Thị Thanh Thủy chủ nhiệm và được ĐHQGHN tài trợ.